

STUDIJŲ KOKYBĖS VERTINIMO CENTRAS

VYTAUTO DIDŽIOJO UNIVERSITETO

STUDIJŲ PROGRAMOS

IKIMOKYKLINĖ IR PRIEŠMOKYKLINĖ PEDAGOGIKA (6121MX064),

**KETINAMOS VYKDYTI VYTAUTO DIDŽIOJO UNIVERSITETO ŠVIETIMO
AKADEMIJOJE VILNIUJE,**

VERTINIMO IŠVADOS

Ekspertų grupė:

1. **Prof. dr. Diana Strakšienė (grupės vadovė),** *akademinės bendruomenės atstovė*
2. **Doc. dr. Reda Vismantienė,** *akademinės bendruomenės atstovė*
3. **Dr. Simonas Šabanovas,** *socialinių partnerių atstovas*
4. **Nedas Latovinas,** *studentų atstovas*

Vertinimo koordinatore – Evelina Keturakytė

2020
Vilnius

DUOMENYS APIE PROGRAMĄ

Studijų programos pavadinimas	<i>Ikimokyklinė ir priešmokyklinė pedagogika</i>
Studijų programos valstybinis kodas	6121MX064
Studijų krypčių grupė (-ės)	Ugdymo mokslai
Studijų kryptis (-ys)	Pedagogika
Studijų programos rūšis	Universitetinės
Studijų pakopa	Pirmoji
Studijų forma (trukmė metais)	Ištęstinė, 5 metai Ištęstinė, 5,5 metai Nuolatinė, 4 metai
Studijų programos apimtis kreditais	240
Suteikiamas laipsnis ir (ar) profesinė kvalifikacija	Ugdymo mokslų bakalauras, pedagogas

TURINYS

I. ĮŽANGA.....	4
II. PROGRAMOS ANALIZĖ.....	5
2.1. Studentų priėmimas ir parama.....	5
2.2. Studijavimas, studijų pasiekimai ir absolventų užimtumas	7
2.3. Dėstytojai.....	10
2.4. Studijų materialieji ištekliai	13
2.5. Studijų kokybės valdymas ir viešinimas	15
III. REKOMENDACIJOS.....	17
IV. APIBENDRINAMASIS ĮVERTINIMAS	19

I. IŽANGA

Universitetinių pirmosios pakopos pedagogikos studijų krypties studijų programą *Ikimokyklinė ir priešmokyklinė pedagogika* (valstybinis kodas – 6121MX064) (toliau – Programa, studijų programa), kurią Vytauto Didžiojo universitetas (toliau – VDU, universitetas) ketina vykdyti VDU Švietimo akademijoje Vilniuje (toliau – VDU ŠA) su specialiosios pedagogikos ir socialinės pedagogikos specializacijomis, vertino Studijų kokybės vertinimo centro (toliau – SKVC) sudaryta ekspertų grupė. Išorinio vertinimo tikslas – atlikti Programos, ketinamos vykdyti VDU Švietimo akademijoje Vilniuje, analizę bei pateikti rekomendacijas Programai tobulinti. Ekspertų grupė išnagrinėjo VDU pateiktą Programos aprašą (toliau – Programos aprašas), jo priedus (numatomų Programos dėstytojų gyvenimo aprašymus), ekspertų vizito nuotoliniu būdu į VDU, vykusio 2020 m. birželio 26 d., rezultatus bei VDU pateiktus papildomus dokumentus.

Ekspertų grupė, atlikdama Programos išorinį vertinimą, taip pat rėmėsi šiais pagrindiniais teisės aktais: SKVC direktoriaus 2019 m. gruodžio 31 d. įsakymu Nr. V-149 patvirtinta Ketinamų vykdyti studijų programų vertinimo metodika (toliau – Ketinamų vykdyti studijų programų vertinimo metodika), Bendrųjų studijų vykdymo reikalavimų aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2016 m. gruodžio 30 d. įsakymu Nr. V-1168 (toliau – Bendrųjų studijų vykdymo reikalavimų aprašas), Švietimo ir ugdymo studijų krypties grupės aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2015 m. gruodžio 10 d. įsakymu Nr. V-1264 (toliau – Švietimo ir ugdymo studijų krypties grupės aprašas), Pedagogų rengimo reglamentu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2010 m. sausio 8 d. įsakymu Nr. V-54 (toliau – Pedagogų rengimo reglamentas), ir kitais išoriniam vertinimui reikalingais dokumentais.

2020 m. birželio 26 d. vyko ekspertų grupės vizitas nuotoliniu būdu į VDU, naudojant Adobe Connect vaizdo konferencijų įrangą ir specialiai šiam nuotoliniam vizitui sukurtas pokalbių erdves. Vizito metu ekspertai susitiko su VDU administracijos atstovais, Programos aprašo rengimo grupe ir numatomais Programos dėstytojais, taip pat su socialiniais partneriais, kurie suinteresuoti pagal Programą numatomais rengti specialistais. Ekspertai taip pat susipažino su auditorijomis, biblioteka ir kita materialiąja baze, analizuodami VDU pateiktą vaizdinę medžiagą ir aptardami ją su VDU atstovais. Vizito pabaigoje įvyko uždaras ekspertų grupės posėdis, po kurio visi pageidaujantys VDU atstovai buvo supažindinti su ekspertų grupės bendraisiais pastebėjimais vizito metu ir apibendrinimais.

2020 m. liepos mėnesį ekspertų grupė parengė ir SKVC pateikė Programos vertinimo išvadų projektą, kuriame išskyrė rekomendacijas, į kurias Programos rengėjai turėtų atsižvelgti per 10 darbo dienų nuo projekto gavimo dienos ir pateikti dokumentus, pagrindžiančius atliktus Programos pataisymus, bei savo pastabas dėl Programos vertinimo išvadų projekte pastebėtų faktinių klaidų. Programos rengėjai, susipažinę su išvadų projektu, pateikė savo pastebėjimus ir patikslinimus. Ekspertų grupė, susipažinusi su atliktais pataisymais, parengė galutines Programos vertinimo išvadas. Pažymėtina, kad ekspertai nevertino informacijos, kuri nebuvo susijusi su rekomendacijomis, prašytomis įgyvendinti per 10 darbo dienų ar faktinėmis klaidomis.

II. PROGRAMOS ANALIZĖ

2.1. STUDENTŲ PRIĖMIMAS IR PARAMA

Vertinamoji sritis analizuojama pagal šiuos rodiklius:

- *Studentų atrankos ir priėmimo kriterijų ir proceso tinkamumo ir viešumo įvertinimas.*
- *Užsienyje įgytų kvalifikacijų, dalinių studijų ir ankstesnio neformalaus ir savaiminio mokymosi pripažinimo tvarkos ir jos taikymo įvertinimas.*
- *Studentams teikiamos akademinės, finansinės, socialinės, psichologinės ir asmeninės paramos tinkamumo, pakankamumo ir veiksmingumo įvertinimas.*
- *Informacijos apie studijas ir studentų konsultavimo pakankamumo įvertinimas.*

Priėmimas į Programą vykdomas per LAMA BPO bendrojo priėmimo sistemą, vadovaujantis Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos nustatyta tvarka ir kitais Lietuvos Respublikos (toliau – LR) teisiniais pedagogų rengimą ir bakalauro studijų programas reglamentuojančiais dokumentais: nurodyti minimalūs mokymosi rezultatų rodikliai, privalomi valstybiniai brandos egzaminai bei motyvacijos vertinimas.

Studentų atrankos ir priėmimo kriterijai ir procesas (siekiant valstybės finansuojamos vietos) įvardinti aiškiai detalizuojant konkursinio balo sandarą. Programos apraše taip pat nurodoma, kaip apskaičiuojamas konkursinis balas tiems studentams, kurie ketins studijuoti valstybės nefinansuojamose vietose.

Visą svarbiausią informaciją apie priėmimą į studijas galima rasti specializuotuose studijų ir informaciniuose leidiniuose, VDU internetinėje svetainėje bei VDU ŠA tinklapyje, todėl besidomintys šia Programa studentai turi galimybę su visa pagrindine informacija susipažinti iš anksto. Programos apraše pateikiama informacija, kad atitinkamuose VDU padaliniuose stojantieji priėmimo į studijas ir studijų eigos klausimais turi galimybę konsultotis tiesiogiai – telefonu, el. paštu ir pan., tačiau ekspertų grupė mano, kad nėra aiškiai apibrėžta, kaip konkrečiai vyksta informacijos apie studijas sklaidos koordinavimas skirtingose erdvėse, t.y. nenurodytas informacijos apie studijas pateikimo etapiškumas. Programos apraše taip pat nėra nurodytas minimalus/maksimalus studentų skaičius, kuris yra numatytas kiekvienoje Programos specializacijoje, siekiant išlaikyti rentabilumą. Vizito metu studentų skaičiai buvo įvardinti. Ekspertų grupė mano, kad jie yra pagrįsti.

Užsienyje studijavusiems studentams suteikiama galimybė tęsti studijas VDU. Apie tai liudija Programos apraše pateikta informacija, jog užsienyje įgytos kvalifikacijos pripažinimas VDU atliekamas centralizuotai Tarptautinių ryšių departamente, vadovaujantis LR nutarimais, tvarkos aktais ir SKVC informacija, bendrosiomis ar individualiomis (kai nėra bendrųjų) rekomendacijomis bei konsultuojantis su SKVC atsakingais darbuotojais (žr. Programos aprašo 6 psl.). Dalinių studijų pripažinimą reglamentuoja *Studijų rezultatų įskaitymo VDU tvarkos aprašas*, kuriuo remiantis decentralizuotai vykdomus procesus atlieka VDU Švietimo akademija. Šiuo požiūriu svarbu užtikrinti kitose aukštosiose mokyklose studijuotų dalykų atitiktį Programai.

Įvertinant teiginius, kad asmenys gali pretenduoti (įsi)vertinti kompetencijas, įgytas (pvz., darbinėje veikloje, stažuocių, kursų, seminarų, projektų ir kt. metu, mokantis savarankiškai ir kt.), galima suabejoti, kad studentų gebėjimai, įgyti mokantis savarankiškai, gali skirtis nuo tų, kurie studijuos Programoje numatytus dalykus/modulius, tačiau abejones išsklaido Programos

aprašę pateikti vidiniai universiteto dokumentai, kurie reglamentuoja neformaliu ir savaiminiu būdu įgytų kompetencijų pripažinimo principus ir eigą.

Tarptautiškumo plėtra universitete aprėpia ne tik dalyvavimą tarptautinėse organizacijose, dvišalio bendradarbiavimo sutarčių sudarymą ir bendradarbiavimą jų pagrindu, bet ir įvairių tarptautinių programų, tame tarpe „Erasmus+“ ir kt., tarptautinių projektų vykdymą. Universitetas yra pasirašęs daugiau nei 200 dvišalio bendradarbiavimo sutarčių su aukštosiomis mokyklomis, kurių pagrindu studentai turi galimybę studijuoti užsienio aukštojoje mokykloje ir/ar atlikti praktiką užsienyje. Teigiamai vertinama universitete įsteigta *Mainų programų stipendija*, kuri neabejotinai skatina studentus vykti į užsienį pagilinti pedagogikos studijų krypties žinias. Kita vertus, pateikti tarptautinio judumo skaičiai nėra pagrįsti (studijuoti į kitas šalis išvyko vos 4 studentai, atvykusiųjų į VDU ŠA Vilniuje skaičius didesnis – 26 studentai). Turint omenyje, kad Programos apraše nepateikta informacija apie šiuo metu studijuojančiųjų skaičių VDU ŠA Vilniuje, nėra galimybės įvertinti tarptautinio judumo raišką procentais. Greta studentų mobilumo skatinimo universitetas siūlo ir įvairiomis formomis tobulinti užsienio kalbos įgūdžius: organizuojami kursai, programos, sudaromos galimybės studentams papildomai mokytis net 30 užsienio kalbų. Ekspertų grupė mano, kad galimybės pasirinkti studentui mokytis 30 užsienio kalbų VDU ŠA nėra realios, nes šiame padalinyje nėra gausaus studentų skaičiaus, sudarančio sąlygas tokiam plačiam pasirinkimo spektrui. Šiuo požiūriu nepakanka informacijos apie tai, kiek šios užsienio kalbų alternatyvos atlieps nagrinėjamos studijų programos studentų poreikius.

Programos apraše gana aiškiai apibrėžtas akademinės bei asmeninės paramos lygis: naudojant įvairius komunikacijos kanalus ir priemones studentai gaus pakankamai informacijos ne tik apie studijas, karjeros galimybes, universiteto veiklas, renginius, seminarus ir pan., bet ir su studijų turiniu susijusią informaciją, kurią koordinuos už studijas atsakingų padalinių darbuotojai, programų grupės vadovai, studijų programų komiteto nariai. VDU ŠA administracijos darbuotojai konsultuos studentus įvairiais akademiniais ir studijų organizavimo klausimais. Studentams numatytos tiesioginės bei *on line* tipo (panaudojant „Skype“, el. paštą, diskusijų forumus) konsultacijos su dėstytojais bei grupių kuratoriais. Remiantis VDU Individualių studijų organizavimo tvarkos aprašu, manytina, kad studentams sudaromos pakankamos galimybės studijuoti pagal individualų studijų grafiką. Programos apraše minima ir psichologinė pagalba, kurią studentai gali nemokamai gauti VDU Psichologijos klinikoje, tačiau koks tokių konsultacijų analogas VDU ŠA Vilniuje, informacija nepateikta.

Teigiamai vertinama socialinės ir finansinės paramos studentams siūloma įvairovė: atsižvelgiant į socialinę padėtį ir akademinės pažangos rodiklius, studentai turi galimybę pretenduoti į vienkartinės socialines, skatinamąsias bei mecenatų stipendijas. Universitete numatyta ir kitokio pobūdžio parama studentams: dalinis atleidimas nuo mokesčio už studijas (arba mokėjimo termino atidėjimas), finansinė parama vykstant į mokslines konferencijas ar seminarus.

Programos aprašo 10 psl. teigiama, kad „studentai turi galimybę apsigyventi VDU bendrabučiuose“, tačiau nedetalizuojama, ar iš viso numatytos apgyvendinimo paslaugos VDU ŠA Vilniuje. Šią informaciją Programos rengėjai patikslino vizito metu, aiškiai įvardindami studentams apgyvendinti skirtų vietų skaičių ir bendrabučių būklę Vilniuje.

Stinga įrodymų apie dėstytojų bendradarbiavimo formas su pedagogų bendruomenėmis ir absolventais, nes pateikti du renginiai, vykę 2016 metais, neatspindi tvaraus tarpinstitucinio bendradarbiavimo.

Pagrindinės srities stiprybės:

1. Aiškiai pagrįsti užsienyje įgytų kvalifikacijų, dalinių studijų bei neformaliu ir savaiminiu būdu įgytų kompetencijų pripažinimo principai ir eiga.
2. Studentams teikiamos finansinės paramos įvairovė.

Pagrindiniai srities tobulintini aspektai:

1. Nėra aiškiai apibrėžta, kaip konkrečiai vyksta informacijos apie studijas sklaidos koordinavimas skirtingose erdvėse (VDU Kaune ir VDU ŠA Vilniuje).
2. Nepateikta informacija apie šiuo metu studijuojančiųjų skaičių VDU ŠA Vilniuje, todėl nėra galimybės įvertinti Programos apraše pateiktą tarptautinio judumo raišką.
3. Nėra informacijos apie tai, kaip siūlomos 30 užsienio kalbų mokymo alternatyvos atlieps VDU ŠA Vilniuje studijuojančiųjų poreikius.

2.2. STUDIJAVIMAS, STUDIJŲ PASIEKIMAI IR ABSOLVENTŲ UŽIMTUMAS

Vertinamoji sritis analizuojama pagal šiuos rodiklius:

- *Mokymo ir mokymosi proceso, leidžiančio atsižvelgti į studijuojančiųjų poreikius ir įgalinančių juos pasiekti numatytus studijų rezultatus, įvertinimas.*
- *Sąlygų, užtikrinančių galimybes studijuoti socialiai pažeidžiamoms grupėms bei studentams su specialiaisiais poreikiais, įvertinimas.*
- *Akademinio sąžiningumo, tolerancijos ir nediskriminavimo užtikrinimo politikos įgyvendinimo įvertinimas.*
- *Apeliacijų, skundų dėl studijų proceso teikimo ir nagrinėjimo procedūrų taikymo efektyvumo krypties studijose įvertinimas.*

Studijų programa pilnai užtikrina tai, kad būtų atsižvelgta į kiekvieno studijuojančiojo poreikius. Studentai turi galimybę rinktis iš trijų studijų krypčių, kurių pagrindą sudaro *Artes Liberales*, Pedagoginių studijų dalykai (PSD) ir ikimokyklinio bei priešmokyklinio ugdymo dalykai arba baziniai dalykai, o toliau studentai gali papildomai rinktis specialiosios pedagogikos specializacijos dalykus ir socialinės pedagogikos specializacijos dalykus.

Teigiamai vertintina tai, kad studijos skatina studentą patį išsikelti sau tikslus ir sekti jų įgyvendinimą, akcentuojamas tiriamasis mokymasis. Dėstytojas mokymosi procese dalyvauja labiau kaip pagalbininkas, padedantis studentui šiuos tikslus nusistatyti, moko mokymosi, skatina ir motyvuoja jį pasiekti savo tikslų. Susitikimo su Programos rengėjais metu buvo pabrėžta tai, kad studijų programos dėstytojai pastoviai yra skatinami mokyti ir gilinti savo kompetencijas tokio mokymosi metodo taikyme. Tai skatina studentus pasiekti numatytų studijų rezultatų ir užtikrina sklandesnį, labiau į studentą orientuotą, mokymosi procesą.

Apžvelgiant mokymo ir mokymosi procesą pastebėta, kad pastarasis orientuotas į atvejo kūrimo ir/arba analizės, situacijų modeliavimo, kritinio mąstymo, individualių elgesio keitimo strategijų mokymosi metodus. Taip pat bus siekiama skatinti studentus atrasti sau patogiausią mokymosi stilių, tam pasitelkiant įtraukiančios paskaitos, debatų, grupinio darbo, imitacijos metodus ir kt. (Programos aprašo 12 puslapis). Įvertinus taikomų mokymosi metodų skaičių galima teigti, kad kiekvienas studentas galės atrasti ir pasirinkti sau patogiausią ir greičiausią mokymosi būdą, kuris užtikrins tai, kad būtų pasiekti numatyti studijų rezultatai. Susitikimo su studijų programos rengėjais metu buvo paminėta, kad ši mokymosi metodų gausa ruošia studentus realiam praktiniam darbui baigus studijas, t. y. studijų procesas vykdomas taip, kad

studentai studijų metu taikomus metodus galėtų pritaikyti ir savo profesinėje praktikoje, taip formuojamas pagrindas, kaip studentai ateityje dirbs su vaikais. Tačiau nėra aišku, kaip bus užtikrinama tai, kad kiekvienas studentas galės pasirinkti sau tinkamiausią mokymosi metodą ir nebus priverstas dėl tam tikrų aplinkybių rinktis kito mokymosi būdo, dėl ko gali kentėti studijuojančio pasiekimai ir studijų rezultatai.

Studijų metu studentai bus skatinami naudoti informacines komunikacijų technologijas (IKT), rinkti informaciją iš įvairių šaltinių. Tam universitetas suteikia galimybę naudotis elektroninėmis universiteto bibliotekos fonduose esančiomis tarptautinėmis bei Lietuvos elektroninėmis duomenų bazėmis, virtualiomis mokymo/si aplinkomis (e-mokykla.lt, ikimokyklinis.lt ir kt.). Taip pat skatinama naudotis interaktyviomis mokymosi/mokymo priemonėmis.

Sklandžiam studijų pasiekimų vertinimui užtikrinti yra suformuoti aiškūs vertinimo aprašai. Studijavimo pasiekimų vertinimą detalizuoja VDU Studijų reguliaminas (2019), VDU Studijų dalykų atestavimo tvarkos aprašas (2019) ir kiti teisės dokumentai, kurie taip pat nustato egzaminų perlaikymo tvarką ir galimybę kartoti kursą. Šie dokumentai galioja visame universitete. Svarbu pabrėžti tai, kad visi su studentų vertinimu susiję klausimai aptariami per dėstytojų susirinkimus, studijų programos komiteto, fakulteto, akademijos tarybos posėdžius.

Programos apraše pateikta pasiekimų vertinimo sistema yra paprasta ir aiškiai suprantama, ji studentams pristatoma pirmojo užsiėmimo metu. Naudojama dešimties balų vertinimo sistema, kurioje žemiausias teigiamas pažymys yra - 5 (penki). Taip pat taikoma kaupiamojo balo sistema, kuri susideda iš kolokvių, kitų tarpinių atsiskaitymų (parengtų projektų, esė, sąvokų žemėlapių, ugdymo proceso planų, veiklų, priemonių ir kt.) bei egzamino arba studentų savarankiškai atlikto darbo (projekto, pedagoginės veiklos tyrimo) gynimo. Kaupiamojo balo sandara pateikiama tokia: tarpiniuose atsiskaitymuose kolokviumas sudaro 15 – 35 proc. galutinio pažymio, tarpiniai atsiskaitymai sudaro 40 – 70 proc. galutinio pažymio, paliekant ne mažesnę kaip 30 proc. egzamino. Studentų pasiekimai skirstomi į tris lygmenis: puikų, tipinį ir slenkstinį. Studentai, kurie pasiekia puikų arba tipinį lygį, turi galimybę gauti valstybės finansavimą studijoms, kurį reglamentuoja VDU laikinosios studentų rotacijos tvarkos aprašas.

Studijų programos apraše taip pat pateikta informacija, kas laukia studento neatvykus į egzaminą arba jo laikymo metu nepasiekus minimalaus reikiamo balo bei ką reikia daryti norint kartoti kursą. Ši informacija yra prieinama visiems studentams.

Nors vertinimo sistema yra aprašyta aiškiai, tačiau trūksta konkretumo, kokiose paskaitose ir kokie konkrečiai bus naudojami vertinimo kriterijai.

Apžvelgiant absolventų užimtumą Programos apraše nurodoma, kad absolventai baigę studijas gali rinktis iš kelių variantų. Studentai, vadovaujami mentoriaus, gali dalyvauti vienerių metų pedagoginėje stažuotėje, kurios metu galės gilinti ir praktikoje panaudoti studijų metu įgytas žinias ir kompetencijas. Taip pat siūloma tęsti savo studijas ir studijuoti antrosios pakopos (magistrantūros) studijose. Po susitikimo su universiteto administracija ir studijų programos rengėjais pastebėta tai, kad universitetas yra suinteresuotas ir stengiasi pasirūpinti studentų užimtumu po studijų baigimo, turi tam reikalingas priemones ir įrankius. Socialiniai partneriai taip pat yra suinteresuoti pritraukti studentus į savo įstaigas. Vis dėl to Programos

aprašė trūksta informacijos apie tai, kokias galimybes absolventai turi ir iš ko gali rinktis darbo rinkoje.

Išanalizavus studijų programos aprašą ir jo priedus galima teigti, kad universitetas yra visiškai pajėgus užtikrinti galimybę ir sąlygas studijuoti studentams, kurie priklauso socialiai pažeidžiamoms grupėms bei studentams su specialiaisiais poreikiais. Universiteto infrastruktūra yra pritaikyta ir nuolat atnaujinama padėti studentams, turintiems negalią: sudaromos sąlygos statyti automobilius šalia universiteto rūmų; nuolat tvarkoma ir atnaujinama įeiga į pastatus; bibliotekose išdėstyta įranga, skirta neįgaliesiems, sukuriant jiems skirtas darbo vietas; auditorijose įrengti baldai, kurie pritaikyti specialiųjų poreikių studentams; studentai turi galimybę apsigyventi tik jiems pritaikytose bendrabučio kambariuose, esant poreikiui – su lydinčiu asmeniu. Socialiai pažeidžiamoms grupėms yra taikomos įvairios mokesčių lengvatos, taip pat skiriamos atitinkamos stipendijos. Studentai turi galimybę pagal jų galimybes ir poreikius mokytis bendrame sraute taikant universalus studijų dizaino principus, t. y. sudaro galimybes specialiųjų ugdymosi poreikių turintiems studentams mokytis savo stiliu bendrame sraute. Dėstytojai sukuria alternatyvius būdus ir užduotis tiems patiems tikslams pasiekti, sudarydami studentams sąlygas rinktis jiems labiausiai priimtinus bei veiksmingiausius, mokymosi būdus ir priemones.

Studentų pasiekimų vertinimo, pažangos stebėsenos ir akademinio sąžiningumo užtikrinimo sistema yra aiškiai reglamentuota ir aprašyta VDU statute, etikos kodekse ir kituose atitinkamuose dokumentuose bei galioja visame universitete. Akademinis sąžiningumas universitete yra visapusiškai išnagrinėtas ir užtikrina sąžiningą, tolerantišką studijų procesą, kuris yra vienodas tiek studentams, tiek dėstytojams. Yra aiškiai išdėstyta, kas laukia studentų, kurie yra akademiškai nesąžiningi. Taip pat suteikta galimybė studentams ir dėstytojams teikti apeliacijas ir skundus, susijusius su studijų vertinimo ir atsiskaitymo procedūrų pažeidimais.

Pagrindinės srities stiprybės:

1. Studentui sudarytos sąlygos pačiam modeliuoti ir susiasmeninti savo studijų programą pagal asmeninius poreikius ir siekius. Tai skatina studentus siekti aukštesnių studijų rezultatų.
2. Universitetas yra visiškai aprūpintas ir pasiruošęs užtikrinti galimybes studijuoti socialiai pažeidžiamoms grupėms bei studentams su specialiaisiais poreikiais.

Pagrindiniai srities tobulintini aspektai:

1. Studijų programos apraše pateiktoje informacijoje absolventų užimtumą rašoma tik apie tolesnes mokymosi galimybes: vienerių metų pedagoginė stažuotė ir stojimas į antrosios pakopos studijų programas. Trūksta informacijos apie absolventų galimybes įsidarbinti ir poreikį darbo rinkoje.
2. Studijų programos apraše yra plačiai aprašoma, kaip bus vykdomos studijos, kokie metodai bus pasitelkiami studijų rezultatų pasiekimams užtikrinti, taip pat kaip bus vertinami šie pasiekimai. Tačiau šiame apraše pateiktoje informacijoje trūksta gylio, t. y. nėra paaiškinama, kaip bus įgyvendintos visos išvardintos mokymosi metodikos bei studijavimo būdai, kaip bus užtikrinta, kad kiekvienas studentas turėtų lygias galimybes studijuoti jam palankiausiu būdu.

2.3. DĚSTYTOJAI

Vertinamoji sritis analizuojama pagal šiuos rodiklius:

- *Programoje dirbančių dėstytojų skaičiaus, kvalifikacijos ir kompetencijos (mokslinės, didaktinės, profesinės) pakankamumo studijų rezultatams pasiekti įvertinimas.*
- *Sąlygų dėstytojų kompetencijoms tobulinti įvertinimas.*

Bendras Programoje dirbančių dėstytojų skaičius. Programą su specialiosios pedagogikos ir socialinės pedagogikos specializacijomis VDU ŠA Vilniuje vykdys tie patys dėstytojai, kaip ir Kaune – iš viso 37 dėstytojai. Dėstytojų skaičius santykinai didelis todėl, kad Programa turi dvi specializacijas po 60 kreditų, vykdomas atskirais srautais. Specialiosios pedagogikos specializacijos dalykus dėstys 8 dėstytojai, turintys šios srities studijų vykdymui būtinas kompetencijas, socialinės pedagogikos dalykus dėstys 6 dėstytojai, turintys šios srities studijų vykdymui būtinas kompetencijas. Pedagoginių studijų modulio dalykus ir ikimokyklinės bei priešmokyklinės pedagogikos modulių dalykus dėstys 23 dėstytojai. Programos vykdymui numatomas pasitelkti akademinis personalas atitinka formaliuosius aukštojo mokslo studijas reglamentuojančius teisės aktų reikalavimus. Klausimų kelia realus dėstytojų darbas, dirbant ir VDU ŠA Vilniuje, ir Kaune bei tokio dėstymo įtaka studijų kaštams, dėstymo kokybei, grįžtamosios informacijos kokybei ir pan.

Programos apraše nurodoma, kad iš 37 Programos dėstytojų 16 dėstytojų dirba pilnu etatu, tai sudaro 43,24 proc., 15 dėstytojų dirba daugiau nei 0,5 etato (jų etato dalis svyruoja nuo 0,5 iki 0,9 et.), tai sudaro 40,54 proc., likę 6 dėstytojai turi labai specifinius kursus, jų etato dalis svyruoja nuo 0,15 iki 0,3 etato, šių dėstytojų dalis sudaro 16,22 proc. Atkreiptinas dėmesys į labai nevienodai paskirstomą krūvį bei neaiškumą kelia dėstytojų komandos formavimo principai, nes vieni dėstytojai turi labai daug dalykų (5-6), o yra dalykų, kuriuos dėsto 3 dėstytojai ir kai kuriems tai yra vienintelis dalykas Programoje (Programos aprašo 2 lentelė, 16 psl.).

Profesoriaus pareigas einantys dėstytojai dėsto 90 visos Programos kreditų, t. y. 25 proc. studijų programos apimties; docento pareigas einantys dėstytojai dėsto 138 kreditus, t. y. 38 proc. studijų programos apimties; lektoriaus, turinčio daktaro laipsnį, pareigas einantys dėstytojai dėsto 53 kreditus, t. y. 15 proc. studijų programos apimties; lektoriaus ir asistento be mokslinio laipsnio pareigas einantys dėstytojai dėsto tik 78 kreditus, t. y. 22 proc. studijų programos apimties. Tai atitinka universitetinėms bakalauro studijų programoms nustatytus reikalavimus: ne mažiau kaip pusę studijų krypties dalykų apimties turi dėstyti mokslininkai, turintys mokslo laipsnį.

Pastebėtina, kad Programos aprašo 2 lentelėje pateiktoje informacijoje nurodyta dalis dėstytojų (6), kurių gyvenimo aprašymuose VDU nėra nurodytas kaip darbo vieta, pvz., vienas dėstytojas imasi dėstyti 3 dalykus (pagal CV), kita dėstytoja imasi dėstyti 6 dalykus (pagal CV), dar kita dėstytoja numato dėstyti 3 dalykus bei dar viena – numato dėstyti 2 dalykus, tačiau visi šie dėstytojai **nedirba** VDU. Tai leidžia manyti, kad procentai, pateikti apraše, neatitinka tikrovės. Šiems neatitikimams išsiaiškinti reikėtų, kad Programos aprašo rengėjai patikslintų duomenis minėtoje lentelėje bei peržiūrėtų, koreguotų numatomų dėstytojų gyvenimo aprašymus, pateikiamus Programos aprašo prieduose.

Dėstytojų mokslinės kompetencijos pakankamumas studijų rezultatams pasiekti.

Programos dėstytojai yra aktyvūs mokslininkai, publikuojantys savo mokslinės veiklos rezultatus Lietuvoje ir užsienyje, vykdamys mokslinius ir taikamuosius Lietuvos ir tarptautinius projektus. Pažymėtina, kad kelia abejonių numatomų Programos dėstytojų mokslinės veiklos ir dėstomo dalyko sąsajų pagrįstumas, nes kai kurių dėstytojų mokslinė tiriamoji veikla nepakankamai koreliuoja su dėstomu dalyku, pvz., kelios dėstytojos dirba tik andragogikos srityje (pagal publikacijas, pateiktas CV), tad sunku jas įsivaizduoti dėstant ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo modulius. Kyla abejonių ir dėl dėstytojo, kuris yra biomedicinos mokslų srities atstovas, neturintis visai publikacijų iš edukologijos, tačiau dėstantis dalyką Gamtamoksliniai ir matematiniai tyrimai vaikystėje. Išdėstyti netikslumai pažeidžia Pedagogų rengimo reglamento 13.2 punktą.

Kyla pagrįstų abejonių dėl dėstytojų vadovavimo pedagoginėms praktikoms kompetencijų. Pavyzdžiui, vienos dėstytojos CV rašoma, kad jos darbo patirtis yra universitete, tačiau ten pat nurodoma, kad numatomi dėstyti dalykai susiję su pedagogine praktika (Pedagogo asistento praktika, Integrali pedagoginė praktika globojant mentoriui); kita dėstytoja taip pat vadovauja praktikai, nors jos moksliniai interesai siejasi su socialiniu darbu, kuris nesiejamas su vaikas). Rasti neatitikimai akivaizdžiai pažeidžia Pedagogų rengimo reglamento 14.1 punktą, kuriame nurodoma, kad vadovauti pedagoginei praktikai gali asmenys [...], turintys ne mažesnę kaip 5 metų pedagoginio darbo atitinkamos pakopos švietimo įstaigoje patirtį. Atkreiptinas dėmesys, kad Programos apraše trūksta informacijos apie praktikas: ugdymo įstaigų sąrašų, mentorių sąrašo.

Dėstytojus charakterizuojančioje medžiagoje yra netikslumų, kurie leidžia manyti, kad Programos aprašas yra parengtas atsainiai, skaitant dokumentą randama daug netiksliai pateiktos informacijos. Pvz., dėstytojų CV pateikti numatomi dėstyti studijų dalykai nesutampa su apraše (2 lentelėje) pateiktais dalykais. Pvz., 2 lentelėje pateikta, kad dėstytoja dėstys tik 1 dalyką (Elgesio ir emocijų sutrikimai), o CV rašoma, kad be šio dalyko dėstys dar 5; kitas dėstytojas – lentelėje 2 dalykai, o CV – 3 ir pan. Kai kurių dėstytojų numatomi dėstyti dalykai pateikti CV visiškai neatitinka 2 lentelėje pateiktų duomenų.

Ekspertams pradžioje buvo sudėtinga tinkamai įvertinti dėstytojų kvalifikacijos ir kompetencijos (mokslinės, didaktinės, profesinės) pakankamumą studijų rezultatams pasiekti, nes Programos apraše, remiantis Kėtinamų vykdyti studijų programų vertinimo metodika, studijų rezultatai nebuvo pateikti. Ekspertams paprašius, Programos aprašo rengėjai pateikė numatomus Programos, ketinamos vykdyti VDU ŠA Vilniuje, studijų rezultatus. Šių rezultatų ir dėstytojų kvalifikacijos ir kompetencijos (mokslinės, didaktinės, profesinės) analizė ekspertams kelia abejones dėl dalies dėstytojų mokslinių interesų ir veiklos, susijusios su ikimokyklinio bei priešmokyklinio amžiaus vaikų ugdymo specifika.

Aprašo rengėjai teigia, kad Universitete dėstytojų profesinio tobulėjimo veiklas reglamentuoja VDU profesinio tobulėjimo tvarkos aprašas (2018 m. kovo 13 d., rektoriaus įsakymas Nr. 118). Universitete vykstančios profesinio tobulėjimo veiklos organizuojamos atsižvelgiant į 8 kompetencijų grupes: aukštojo mokslo didaktika, skaitmeninės kompetencijos, tyrimų vykdymo kompetencijos, vadybinės kompetencijos, užsienio kalbų kompetencijos, tarpkultūrinės kompetencijos, dalykinės kompetencijos, asmeninės kompetencijos. „Per 5 metų

laikotarpį nuo kadencijos pradžios, pasak Programos aprašo rengėjų, dėstytojai skatinami dalyvauti profesinio tobulėjimo seminaruose iš visų aštuonių kompetencijų grupių“ (Aprašas, 27 psl.). Profesinis tobulėjimas gali vykti dėstytojui dalyvaujant Universiteto ir kitų šalies ar užsienio aukštojo mokslo institucijų organizuojamose profesinio tobulėjimo veiklose. Universitetas sudaro sąlygas kiekvienam darbuotojui tobulinti savo kompetencijas universitete rengiamose profesinio tobulėjimo veiklose nemokamai. Dėstytojų profesinio tobulėjimo veikloms užtikrinti yra skiriamos universiteto ir kitų šaltinių lėšos. VDU sukurtos dėstytojų kompetencijos tobulinimo sistemos aukštą veiksmingumą rodo dėstytojų kompetencijos tobulinimo rezultatai 2015–2019 metais. Pažymėtina, kad Programos apraše trūksta informacijos apie sąlygų dėstytojų kompetencijoms tobulinti įvertinimą bei dėstytojų tobulinimosi konkrečioje veikloje sąlygas ir sistemingumą (formalią tvarką, finansavimą, tobulinimosi sritis, būdus).

Pagrindinės srities stiprybės:

1. Dėstytojų skaičius, numatomas Programos vykdymui, yra pakankamas. Programos vykdymui pasitelkti dėstytojai pasižymi mokslinių interesų įvairove, nemenku akademinio įdirbiu.
2. Stiprus dėstytojų mokslinis potencialas.

Pagrindiniai srities tobulintini aspektai:

1. Programos vykdymui pasitelktų dalies dėstytojų moksliniai interesai, publikacijos bei praktinė patirtis neatliepia Programos pobūdžio, siekių, dėstomų dalykų tikslų, menkai ar visai nesisieja su ikimokykliniu ir priešmokykliniu ugdymu.
2. Dėstytojų, neatitinkančių Pedagogų rengimo reglamento 14.1 punktą („vadovauti pedagoginei praktikai gali asmenys, įgiję pedagogo kvalifikaciją ir ne žemesnę kaip magistro laipsnį arba jam lygiavertę aukštojo mokslo kvalifikaciją, turintys ne mažesnę kaip 5 metų pedagoginio darbo atitinkamos pakopos švietimo įstaigoje patirtį“), pasitelkimas pedagoginių praktikų vykdymui, vadovavimui.
3. Programos apraše pateikta skurdi informacija apie VDU ŠA dėstytojų kompetencijų tobulinimo veiklos, jos sąlygų ir sistemingumo tvarką. Tai leidžia manyti, kad VDU ŠA šios tvarkos nėra bei veikla nevykdoma ar vykdoma tik iš dalies.

Pataisymai, atlikti atsižvelgiant į ekspertų rekomendacijas

Ekspertų grupės prašymu, Programos Aprašo rengėjai turėjo: 1) pateikti visų numatomų Programos dėstytojų tvarkingus CV, parengtus pagal vieningą formą; 2) ištaisyti neatitikimus tarp Programos apraše pateiktų duomenų 2 lentelėje ir dėstytojų CV (dėstytojų skaičius, dėstomi dalykai ir kt.); 3) pateikti informaciją apie dėstytojus, kurie vadovaus pedagoginei praktikai, pagrindžiant numatytą dėstytojų kompetenciją bei atitiktį Pedagogų rengimo reglamento 13.2 / 14.1 punktams.

Per 10 darbo dienų laikotarpį Aprašo rengėjai peržiūrėjo dėstytojų CV, juos sutvarkė ir pateikė pagal vieningą VDU Senato patvirtintą formą. Taip pat iš Aprašo buvo išimta perteklinė informacija, kuri naujai suformuluota skiltyje „Praktinio darbo patirtis dalyko srityje: patirties pobūdis ir trukmė metais“. Aprašo rengėjai įtraukė į dėstytojų CV informaciją apie dėstytojų turimą praktinę patirtį.

Į ekspertų pateiktą rekomendaciją: „Ištaisyti neatitikimus tarp Programos apraše pateiktų duomenų 2 lentelėje ir dėstytojų CV: dėstytojų skaičius, dėstomi dalykai ir kt.“ buvo atsižvelgta, ištaisytos, pasak Aprašo rengėjų, korektūrinės, loginės bei apsirikimo skaičiuojant klaidos (išsamus taisytų klaidų aprašymas pateiktas VDU ŠA kanclerės pasirašytame rašte „Dėl Ikimokyklinės ir priešmokyklinės pedagogikos programos išvadų projekto“ (2020-07-22)). Aprašo rengėjai taip pat pakoregavo dėstytojų CV, ištaisydami klaidas apie Programoje dėstomus dalykus.

Aprašo rengėjai įvykdė ekspertų prašymą ir pateikė informaciją apie dėstytojus, kurie vadovaus pedagoginei praktikai, ją pateikdami aukščiau minėto dokumento priede bei įtraukdami šią informaciją į dėstytojų CV. Aprašo rengėjų atliktos korekcijos pašalina ankstesnę neatitiktį Pedagogų rengimo reglamento 13.2 / 14.1 punktam.

Įvertinus atliktus pataisymus, galima teigti, kad Programos „Dėstytojų“ srities stiprybės išlieka tos pačios (žr. žemiau), o srities tobulintų aspektų sumažėjo.

Pagrindinės srities silpnybės ir stiprybės (po aukštosios mokyklos pataisymų)

Pagrindinės srities stiprybės:

1. Dėstytojų skaičius numatomas Programos vykdymui yra pakankamas. Programos vykdymui pasitelkti dėstytojai pasižymi mokslinių interesų įvairove, nemenku akademinio įdirbiu.
2. Stiprus dėstytojų mokslinis potencialas.

Pagrindiniai srities tobulintini aspektai:

1. Programos vykdymui pasitelktų dalies dėstytojų moksliniai interesai, publikacijos bei praktinė patirtis iš dalies atliepia Programos pobūdį, siekius, dėstomų dalykų tikslus. Išlieka dalis dėstytojų, kurių moksliniai interesai menkai siejasi su ikimokykliniu ir priešmokykliniu ugdymu.
2. Programos apraše pateikta skurdi informacija apie VDU ŠA dėstytojų kompetencijų tobulinimo veiklos, jos sąlygų ir sistemingumo tvarką. Tai leidžia manyti, kad VDU ŠA šios tvarkos nėra bei veikla nevykdoma ar vykdoma tik iš dalies.

2.4. STUDIJŲ MATERIALIEJI IŠTEKLIAI

Vertinamoji sritis analizuojama pagal šiuos rodiklius:

- *Programos fizinių, informacinių ir finansinių išteklių, leidžiančių užtikrinti efektyvų mokymosi procesą, tinkamumo ir pakankamumo įvertinimas.*
- *Programos vykdymui reikalingų išteklių planavimo ir atnaujinimo įvertinimas.*

VDU Švietimo akademijoje siekiama, kad fiziniai ir informaciniai ištekliai būtų tiesiogiai orientuoti į studijų procesą ir jo kokybės užtikrinimą, kuriant geras ir patogias studijų sąlygas bendruomenei – studentams ir dėstytojams. Suformuota teigiama aplinka teorinėms ir praktinėms studijoms, kūrybiniais projektams, tyrimams realizuoti.

Apžvelgiant fizinius išteklius pastebima, kad patalpų VDU ŠA Vilniuje užtenka Programos įgyvendinimui. Patalpos įrengtos kokybiškai, aprūpintos reikiama įranga. Pozityvus momentas, kad Vilniuje esančios universiteto patalpos yra pritaikytos neįgaliesiems: sudaromos sąlygos statyti automobilius šalia universiteto rūmų, įrengti specialūs laiptų kopikliai, neįgaliųjų, turinčių judėjimo negalią, spec. vežimėlių keltuvai. Bibliotekoje įrengtos neįgaliesiems skirtos

darbo vietos, kurios aprūpintos tinkamais baldais ir įranga suformuojant palankią studijų aplinką. Visgi su fiziniu aktyvumu veikloms susijusias studijas vykdyti nenumatytos erdvės. Juk ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo programoje yra numatytas fizinio ugdymo (šokio) dalykas, kurį turi gebėti mokyti šią Programą pabaigęs asmuo.

Studijos vyksta erdvėse, kurios aprūpintos tinkama studijoms vykdyti technika, lentomis, ekranais, kompiuteriais (su interneto prieiga), projektoriais, tinkama garso bei vaizdo aparatūra. Programos apraše paminėta ir 15 vietų kompiuterių auditorija, kuri ypač svarbi ugdant ikimokyklinio ir pradinio ugdymo pedagogų informatikos gebėjimus. Galima teigti, kad numatytos minimalios reikiamos įrangos studijoms (kompiuteriai, reikmenys ir pan.) pakanka vykdyti studijų procesą.

Programos studijoms VDU ŠA Vilniuje yra įkūrusi „Žaidimo tyrimų laboratoriją“, universitetinį darželį „Mažųjų akademija“, STEAM veiklų laboratoriją Vilniaus miesto lopšelyje-darželyje „Jurginėlis“ – tai sudaro sąlygas organizuoti tyrimais ir edukacinėmis inovacijomis grindžiamą studijų procesą.

Programai vykdyti numatyti ir platūs bibliotekų resursai. Paruoštos individualios darbo vietos ir grupinio darbo erdvės. Vilniuje jų yra tik 23 vnt., bet yra sudaromos galimybės prisijungti savo asmeninius kompiuterius. Pastebima, kad galimybė pasiekti fizinius bibliotekos išteklius yra pakankama – sudarytos palankios darbo valandos, kurios pritaikytos prie studentų poreikių sesijų metu.

Vadovėliai, knygos, periodika yra tinkami ir prieinami: efektyviam studijų procesui vykdyti studentai ir dėstytojai bibliotekose turi prieigą prie 300 tūkst. leidinių, skirtų pedagoginėms studijoms, daugiau kaip 100 tūkst. el. knygų, apie 20 tūkst. naujausių leidinių laisvai prieinami vartotojams atviruosiuose fonduose. Duomenų bazėse vartotojai gali rasti per 37 tūkst. Ugdymo mokslų krypties elektroninių išteklių. Jei universiteto biblioteka neturi reikalingų šaltinių, juos galima užsakyti iš kitų Lietuvos bibliotekų arba užsienio universitetų, su kuriais sudarytos sutartys, bibliotekų.

Apžvelgiant informacinių išteklių dalį pastebėta, kad visose universiteto erdvėse veikia belaidis interneto tinklas, įrengtos specialios erdvės, skirtos darbui grupėse, poilsiui ir neformaliai bendravimui. Programos aprašo 29 psl. teigiama, kad „kompiuterių klasėse bei kitose kompiuterizuotose darbo vietose naudojama tik legali programinė įranga“, tačiau nenurodyta, kokia konkrečiai kompiuterinė programinė įranga bus naudojama vykdamas studijų programą. Šiuo požiūriu sunku įvertinti programinės įrangos įvairovę ir tikslingą panaudojimą.

Programos apraše nurodoma, jog studentai praktikos vietą galės pasirinkti iš 75 mokyklų sąrašo, su kuriomis VDU pasirašęs bendradarbiavimo sutartis. Teigiamai vertinama, kad jos pasklidusios po visą Lietuvą, bet Programos apraše nurodoma, kad studentų praktikoms atlikti dominuoja Vilniaus miesto ikimokyklinio ugdymo įstaigos (tiesa, kaip alternatyva paminėtos Šiaulių r. Kurtuvėnų mokykla – daugiafunkcis centras ir Utenos lopšelis-darželis „Želmenėliai“). Kyla klausimas, kodėl aukštojo mokslo bendruomenė nenori bendradarbiauti ir skleisti gerąsias patirtis ir kitų regionų mokyklose. Programos apraše nėra aiškiai nurodyta, kas ir kokia metodika remiantis atrenka mokyklas.

Programos apraše nurodoma, jog visose bazinėse praktikos mokyklose dirbantys mentoriai atitinka Švietimo ir ugdymo studijų krypties grupės aprašo reikalavimus praktikos vadovams: turi ne žemesnę kaip mokytojo metodininko kvalifikacinę kategoriją, ne mažesnę kaip 10 metų pedagoginės veiklos patirtį. Jis privalo taikyti inovatyvias ugdymo technologijas,

metodus ir priemones, bet neaišku, kas tai įvertina ir kokios jos yra. Todėl neaišku, kas ir kokia metodika remiantis atrenka mokytojus mentorius ir įvertina jų pasirengimą mentorystei.

Aptariant finansinius išteklius pastebima, kad VDU nuolat investuoja į kompiuterinio tinklo atnaujinimus, programinės įrangos licencijavimą ir kompiuterinės technikos atnaujinimą. Vis dėlto finansinių išteklių pagrindimo nėra ir nenurodyta, kokia apimtimi yra papildomi ištekliai (skaitmeniniai ir tradiciniai). Todėl finansinių išteklių dalies požymių Programos apraše neaptikta.

Ekspertų grupė teigiamai vertina Programos vykdymui reikalingų išteklių planavimą ir atnaujinimą – pastebima, kad universitetas, įvertindamas poreikį, stiprina skaitmeninius išteklius ir kompiuterizuotas darbo vietas. Visgi lieka neaišku, kokias kriterijais remiantis atrenkami šaltinių, kuriuos reikia atnaujinti, fondai.

Silpnėybė laikytina, kad nėra informacijos (ji nebuvo įvardinta ir vizito metu), kaip yra atnaujinamos laboratorijos ir mokomosios priemonės. Neaišku, kas jas nurodo, kas jas užsako, kas išsako poreikį ir koks finansavimo šaltinis.

Pagrindinės srities stiprybės:

1. Gausi skaitmeninių ir tradicinių leidinių bazė leidžia užtikrinti holistišką studijų organizavimą, o universiteto bendruomenė turi galimybę laisvą prieigą prie šių resursų.
2. Patalpų užtenka Programos įgyvendinimui VDU ŠA Vilniuje, jos įrengtos kokybiškai, aprūpintos reikiama įranga bei pritaikytos neįgaliesiems.

Pagrindiniai srities tobulintini aspektai:

1. Trūksta fizinio aktyvumo ir kompiuterių klasių erdvių (trūksta kompiuterizuotų darbo vietų) – tai gali apsunkinti šios srities studijų kokybės užtikrinimą.
2. Praktikai skirtų ugdymo įstaigų ir praktikai vadovaujančių mentorių atrankos modelis nėra aiškus ir apibrėžtas aiškiais kriterijais, o pateikti paaiškinimai stokoja pagrįstumo.
3. Vykdamas Programos vykdymui reikalingų išteklių planavimą ir atnaujinimą neatsižvelgiama į laboratorijoms ir studijoms reikiamų priemonių poreikio surinkimą, pagrindimą, suplanavimą ir atnaujinimą.

2.5. STUDIJŲ KOKYBĖS VALDYMAS IR VIEŠINIMAS

Vertinamoji sritis analizuojama pagal šiuos rodiklius:

- *Studijų vidinio kokybės užtikrinimo sistemos veiksmingumo įvertinimas.*
- *Socialinių dalininkų (studentų ir kitų suinteresuotų šalių) įtraukimo į vidinį kokybės užtikrinimą veiksmingumo įvertinimas.*

Vykdamas studijas ir jas tobulinant yra suformuoti aiškūs aprašai. Jie galioja visame universitete, pvz. VDU studijų kokybės užtikrinimo aprašas, VDU Statutas, VDU Studijų programų atnaujinimo (tobulinimo) aprašas ir kiti.

Už studijų krypties kokybę yra atsakinga VDU ŠA taryba. Ji patvirtina Studijų komiteto sprendimus, atsižvelgia į socialinių dalininkų komiteto rekomendacijas ir užtikrina studijų kokybę. Studijų programų grupių administracija atsakinga už programos studijų erdvės organizavimą, techninį administravimą, informacijos sklaidą, dėstytojų darbo krūvio apskaitą, studentų registraciją, studijų dokumentavimą.

Studijų komitetas koordinuoja studijų programos įgyvendinimą, atlieka kasmetinę vidinę studijų programos vykdymo analizę, kurioje išryškina atnaujinimo ir tobulinimo poreikius, rengia studijų programos tobulinimo priemonių planus, kad studijos atitiktų naujausius mokslo

pasiekimus, darbdavių poreikius ir kitus svarbius akcentus. Aiškiai numatytas laikas, kada atliekama Programos vykdymo analizė.

Kiekvieno semestro pabaigoje studentai dalyvaus studijų dalykų dėstymo ir studijavimo kokybės apklausoje. Studijų praktikos pabaigoje bus atliekama studijų praktikos kokybės apklausa. Taip pat bus vykdoma studentų anketinė arba *focus* grupės apklausa (vizito metu šis požymis neužfiksuotas), siekiant identifikuoti studijų programos stiprybes bei tobulintas sritis ir laiku sureaguoti, atlikti korekcijas. Pavasario semestre bus vykdoma studijas baigiančiųjų studentų apklausa, siekiant įvertinti studijų programos kokybę studentų požiūriu. Minimos ir kitos Komiteto inicijuojamos grįžtamojo ryšio priemonės, kurių rezultatais remiantis bus projektuojami studijų programos kokybės tobulinimo planai ir vykdomas įgyvendinimas.

Vykdamas studijas numatoma, kad socialiniai dalininkai aktyviai (studentų ir kitų suinteresuotų šalių) bus įtraukti į vidinį kokybės užtikrinimą. Studijų programos komitetą sudaro 9 nariai, kuriame dalyvauja ir studentų, ir darbdavių atstovai. Atkreiptinas dėmesys, kad įtrauktas tik vienas studentas ir vienas darbdavys. Ekspertų grupė rekomenduotų įtraukti daugiau šio tipo atstovų, kurie būtų atrinkti, pavyzdžiui, vadovaujantis regioniniu ar kitokiais principais. Šis komitetas nuolat dalyvaus atnaujinant ir tobulinant studijų programą. Jam pasiūlymus formuos dėstytojai, katedrų nariai, komiteto nariai, fakultetų bendruomenės ir posėdžių metu ir apklausomis, o studentai savo pastebėjimus galės pareikšti jiems skirtų apklausų metu. Visgi poreikis bus surenkamas daugiausia apklausų metu.

Pagrindinės srities stiprybės:

1. Programos apraše pateikiamos aiškios Programos vertinimo bei tobulinimo gairės, numatyta visų Programoje dalyvaujančių atsakomybė už studijų programos vykdymą bei tobulinimą.
2. Socialiniai partneriai įtraukiami į studijų tobulinimą bei vykdymo užtikrinimą, o tai leidžia praturtinti studijų procesą praktiniais dalykais ir patarimais.

Pagrindiniai srities tobulintini aspektai:

1. Pastebima, kad pagrindinis grįžtamasis ryšys (ypač studentų) yra anketinės apklausos, o tai neleidžia susidaryti pilno supratimo apie tobulintinas Programos sritis, reikėtų įvairesnių vertinimo formų bei būdų.
2. Į socialinių dalininkų komitetą įtrauktas per mažas kiekis studentų ir darbdavių (po vieną), o tai neleidžia atskleisti platesnės nuomonės.

III. REKOMENDACIJOS

Ekspertų grupė rekomendavo pataisyti Programos aprašą per 10 darbo dienų bei pateikė rekomendacijas Programos vykdymo laikotarpiui.

Rekomendacijos, kurias siūlyta įgyvendinti per 10 darbo dienų

1. Pateikti visų numatomų Programos dėstytojų tvarkingus CV, parengtus pagal vieningą formą.

2. Ištaisyti neatitikimus tarp Programos apraše pateiktų duomenų 2 lentelėje ir dėstytojų CV: dėstytojų skaičius, dėstomi dalykai ir kt.

3. Pateikti informaciją apie dėstytojus, kurie vadovaus pedagoginei praktikai, pagrindžiant numatytą dėstytojų kompetenciją bei atitiktį Pedagogų rengimo reglamento 13.2 / 14.1 punktams.

Pažymėtina, kad Programos aprašo rengėjai atsižvelgė į trumpalaikes ekspertų rekomendacijas, kurios buvo siūlomos įgyvendinti per 10 darbo dienų:

1. Pateikti visų numatomų Programos dėstytojų tvarkingus CV, parengtus pagal vieningą formą.

Po universitetui duoto laiko korekcijoms, dauguma dėstytojų CV buvo peržiūrėti ir pataisyti pagal vieningą VDU Senato patvirtintą formą. Taip pat iš Aprašo buvo išimta perteklinė informacija, kuri naujai suformuluota skiltyje „Praktinio darbo patirtis dalyko srityje: patirties pobūdis ir trukmė metais“. Aprašo rengėjai įtraukė į dėstytojų CV informaciją apie dėstytojų turimą praktinę patirtį.

2. Ištaisyti neatitikimus tarp Programos apraše pateiktų duomenų 2 lentelėje ir dėstytojų CV: dėstytojų skaičius, dėstomi dalykai ir kt.

Ekspertų grupės manymu, į pateiktą rekomendaciją buvo atsižvelgta – ištaisytos Programos apraše pateiktos loginės, korektūros ir neatidumo klaidos. Aprašo rengėjai taip pat pakoregavo dėstytojų CV, kuriuose pateikta informacija menkai koreliavo su Programoje dėstomais dalykais.

3. Pateikti informaciją apie dėstytojus, kurie vadovaus pedagoginei praktikai, pagrindžiant numatytą dėstytojų kompetenciją bei atitiktį Pedagogų rengimo reglamento 13.2 / 14.1 punktams.

Po korekcijoms skirto laiko buvo pateikta informacija apie dėstytojus, kurie vadovaus pedagoginei praktikai, pagrindžiant jų praktinę patirtį ir vadovavimo praktikai kompetencijas. Aprašo rengėjų atliktos korekcijos pašalina ankstesnę neatitiktį Pedagogų rengimo reglamentui.

Rekomendacijos Programos vykdymo laikotarpiui

1. Skatinti Programos dėstytojus rengti publikacijas, atliepančias studijų programos pobūdį, siekiamus rezultatus bei numatomų dėstyti dalykų tematiką bei publikacijas, skirtas ikimokyklinio ir priešmokyklinio pedagogų rengimo kompetencijoms tobulinti.

2. Numatyti kviestinių dėstytojų dalyvavimą Programoje, siekiant studijų programos kokybės užtikrinimo bei patrauklumo užsienio universitetų studentams.

3. Numatyti veiksmų planą, detalizuojant informaciją, kaip bus keliama dėstytojų kvalifikacija, kokios yra kompetencijų tobulinimo sąlygos ir numatomas sistemingumas.

4. Į studijų rezultatų vertinimą įtraukti daugiau naujų vertinimo metodų ir būdų, kuriuos studentai galėtų pritaikyti savo profesinėje praktikoje.

5. Aiškiau ir konkrečiau pateikti informaciją apie studijų programą, siekiant išvengti informacijos apie studijas sklaidos netolygumų skirtingose erdvėse (VDU Kaune ir VDU ŠA Vilniuje).

6. Atnaujinti Studijų komiteto sudėtį, įtraukiant daugiau socialinių partnerių iš Vilniaus regiono institucijų, kad būtų užtikrinta veiksminga vidinė studijų kokybė bei studijų proceso tobulinimas.

7. Suformuoti ir aprašyti praktikos vietų ir mentorių atrankos modelius. Juose turi būti išryškinti aiškūs kriterijai, kaip pasirenkamos šios praktikoms skirtos ugdymo įstaigos ir kas rūpinasi praktikai vadovaujančių mentorių atranka, kokie kriterijai jiems keliami, kaip jie ugdomi.

8. Sustruktūruoti ir reglamentuoti, kaip vykdomas studijoms reikalingų išteklių planavimas ir atnaujinimas, kad universiteto bendruomenė aiškiai žinotų, kaip ir kas atsakingi už materialinių priemonių atnaujinimą.

IV. APIBENDRINAMASIS ĮVERTINMAS

Vytauto Didžiojo universiteto pedagogikos studijų krypties studijų programa *Ikimokyklinė ir priešmokyklinė pedagogika*, ketinama vykdyti Vytauto Didžiojo universiteto Švietimo akademijoje Vilniuje, vertinama teigiamai.

Eil. Nr.	Vertinimo sritis	Srities įvertinimas, balai
1	Studentų priėmimas ir parama	3
2	Studijavimas, studijų pasiekimai ir absolventų užimtumas	3
3	Dėstytojai	2
4	Studijų materialieji ištekliai	3
5	Studijų kokybės valdymas ir viešinimas	3
	Iš viso:	14

- 1- Nepatenkinamai (sritis netenkina minimalių reikalavimų, yra esminių trūkumų, dėl kurių krypties studijos negali būti vykdomos)
- 2- Patenkinamai (sritis tenkina minimalius reikalavimus, yra esminių trūkumų, kuriuos būtina pašalinti)
- 3- Gerai (sritis plėtojama sistemiskai, be esminių trūkumų)
- 4- Labai gerai (sritis vertinama labai gerai nacionaliniame kontekste ir tarptautinėje erdvėje, be jokių trūkumų)
- 5- Išskirtinės kokybės (sritis vertinama išskirtinai gerai nacionaliniame kontekste ir tarptautinėje erdvėje)

Ekspertų grupė:

1. Prof. dr. Diana Strakšienė (grupės vadovė), *akademinės bendruomenės atstovė*
2. Doc. dr. Reda Vismantienė, *akademinės bendruomenės atstovė*
3. Dr. Simonas Šabanovas, *socialinių partnerių atstovas*
4. Nedas Latovinas, *studentų atstovas*